

Johs. Holm Jacobsen, Roynds Kolasøla; um øking av kolagrevstrinum:

Kolagrevsturin er ein landsupp-gáva

Í fimtiárunum vórðu brotin um 12.000 tons av koli árliga. Í fjør var tonsatalið 5–600. Eingi nýmótans amboð burtursæð frá einum luftbori. Roynds Kolasøla kann ikki nøkta tøvvin

Helgi Thomsen brýtur seg gjøgnum kolafláginar við luftborinum

Hóast nakað av koli enn verður brotið í Føroyum, er tað langt frá, at hetta nøktar tann alsamt vaksandi tørv av koli í Føroyum.

Í lötuni verður bert brotið úr einum kolanámi, nevnliga úr norðasta náminum í Rókhaga í Hvalba, har í lötuni fimm mans arbeiða.

— Eftirspurningurin eftir koli er alsamt vaksandi úr øllum pørtum av landinum, sigur Johs. Holm Jacobsen, Roynds Kolasøla. Tað er torført at fáa fólk til hetta arbeiðið, og tað er eisini væl skiljandi. Burtursæð frá tí, at vit nú eisini hava luftkompressara til hjálpar, eru tólini júst tey somu, sum menn nýttu, tá teir fóru undir kolagrevstur í Føroyum fyrri mongum árum síðani, og er arbeiðið tí ógvuliga tungt.

— Í lötuni arbeiða fimm mans í kolinum og kunnu vit ikki undir nøkrum umstøðum rokna við, at teir vera meir enn tiggju í vetur. Tað sigur seg sjálvst at her kann ikki koma nóg burturúr, sigur Johs. Holm Jacobsen.

70 — 100 mans

Samanbera vit við rokárini miðskeiðis í fimtiárunum brutu vit 12.000 tons árliga mótvegis í fjør bert millum 5–600 tons. Vit koma møguliga upp móti teim 1.000 tonsunum í ár, sigur Johs. Holm Jacobsen, og leggur afturat, at í fimtiárunum arbeiddu millum 70 og 100 mans í kolinum í Hvalba.

— Tað er tí ikki hugsandi um at nøkta tøvvin á koli, og eru vit tí noyddir at avmarka söluna til hvønn einstakan.

Tað er ofta at fólk biðja um 20 sekkir ella meir, men kunnu vit ikki lata meir enn 10 sekkir í senn til nakað av viðskiftafólkum okkara.

Ein landsuppgáva

Uppá fyrispurning um, hvør eigur at ganga á odda at byggja út og møguliga automatisera kolagrevsturin, so meir kann fáast burturúr, sigur Johs. Holm Jacobsen, at hetta má vera ein landsuppgáva.

— Kolasølan eigur ongargengar til nakra útbyggjan. Vit fáa í lötuni 200.000 kr. frá landskassanum sum iskoyti til kolagrevsturin, so her er eingin annar sum kann ganga undan í útbyggingini enn ta almenna, endar Johs. Holm Jacobsen í viðtali við Sosialin.

Sosialurin var eisini ein túr uppi í sjálvum náminum, og var boðin væl komin innar. Vit ivaðust fyrst leingi, um vit skuldu taka av tilboðnum, men hugsaðu kortini, at tá kolamenninir ár undan ári kundu hava sitt dagliga yrkið langt inni í fjallinum, kundu vit ikki annað enn royna tað.

Við eini karbid-lampu í aðrari hondini og trilvandi við hinari, gekk leiðin teir hálvannaðhundrað metrar inn í námið, har sagt varð, at tveir av kolamonnunum fingust við at

bróta seg enn longur inn. At enda komu vit vegin fram, og ikki er gott at siga, hvat teir báðir Kristian Mortensen og Helgi Thomsen hugsaðu, ta teir sóu hesar báðu hugsanarsomu menninar frá Sosialinum koma til sjóndar við myndatölinum til reiðar.

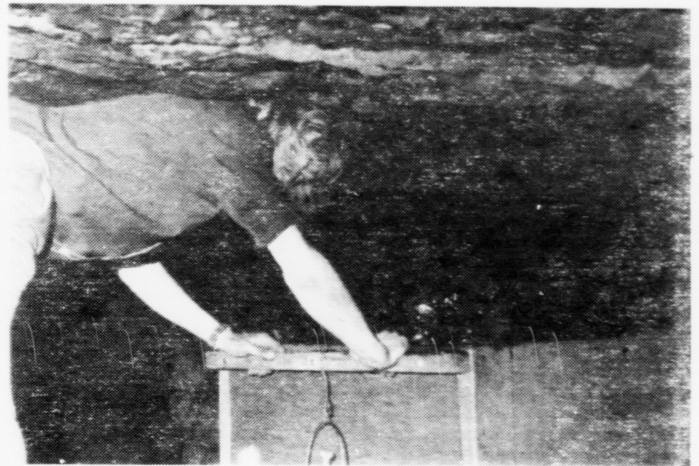
Vit máttu geva Johs. Holm Jacobsen rætt í tí hann segði, at hetta var eitt hart arbeiði. Ikki eitt arbeiði, sum ein og hvør tekur sær til takkar við.

Helgi stóð boygdur yvir luftborin og Kristian var um at vera liðugur at fylla kolavognin.

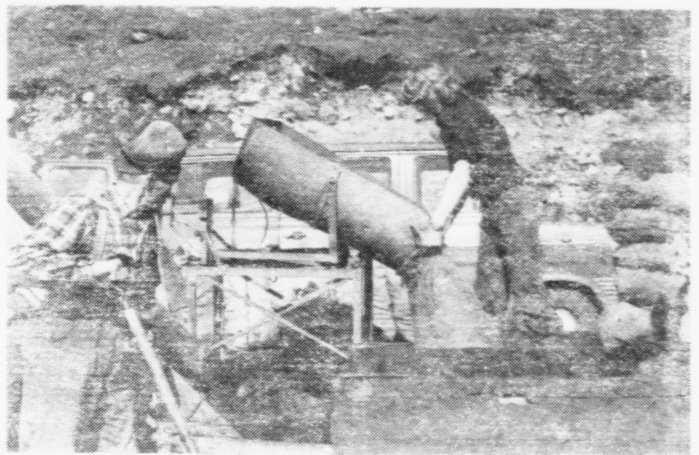
Við eitt gjørdist Helgi heldur argur, tí nú hevði borin sett seg fastan. Hann bað Kristian geva sær eitt skot, og vit gjørdust ikki sørt skakkir. Tibetur kom Snæbjørn nú inn við einum tómun vogni og skuldi útaftur við tí fulla. Eingin skal ivast í, at vit vóru skjóttir at fylgja eftir.

Komnir útaftur sóu vit teir skilja grúsið frá kolinum, sum síðan verður fyllt í sekkir.

Men verður tað ikki leingi liggjandi á goymslu. Eftirspurningurin er størri enn so.

Snæbjørn Eysturberg á veg út við einum fullum vogni

Axel Ludvik og Snæbjørn Eysturberg fáa kolið í sekkir beint úttan fyri námið